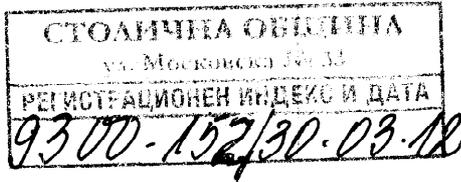




СТОЛИЧНА ОБЩИНА

# СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg



ДО  
СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ДОКЛАД

ОТ

**МАРИЯ БОЯДЖИЙСКА - ЗАМ. КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА**

**Относно:** Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Столична община 2012 – 2016г.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,  
УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,**

Съгласно чл.40 от Закона за защита на животните, общините са длъжни да разработят програми за овладяване популацията на безстопанствените кучета на своя територия. Във връзка с изтичане срока на действие на Програмата, приета с Решение №231 по протокол №11/24.04.2008г. на Столичния общински съвет е подготвен проект на нова Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета, със срок на действие до 2016г. Същата е съобразена с разпоредбите на националното законодателство, включително и препоръките на Световната здравна организация по отношение на мерките за намаляване на популацията от безстопанствени кучета:

1. Обработване на безстопанствените кучета чрез кастрация, обезпаразитяване и ваксиниране срещу бяс.
2. Осиновяване на безстопанствени кучета и отглеждане на кучета – домашни любимци от собственици, при спазване на законовите и подзаконовите нормативни актове.
3. Настаняване на безстопанствени кучета в приюти, стопанисвани от общината или неправителствени организации за защита на животните.
4. Евтаназия на животни, чието агресивно поведение представлява опасност за живота и здравето на хората или животните.

Във връзка с гореизложеното, на основание чл.21, ал.1, т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, предлагам на вниманието на Столичен общински съвет проект на Програма за овладяване популацията за безстопанствени кучета на територията на Столична община 2012 – 2016г.

**Приложение:**

1. Проект на решение;
2. Проект на Програма за овладяване на популацията на безстопанствени кучета на територията на Столична община, 2012 – 2016г.

**МАРИЯ БОЯДЖИЙСКА**  
ЗАМ. КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА





СТОЛИЧНА ОБЩИНА

## СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

ПРОЕКТ

**РЕШЕНИЕ № \_\_\_\_\_**

на Столичния общински съвет

от \_\_\_\_\_ 200\_\_ година

**За:** Приемане на проект на Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Столична община 2012 – 2016г.

На основание чл.21, ал.1, т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл.40, ал.1 и ал.2 от Закона за защита на животните

**СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ**

**РЕШИ:**

1. Приема Програма за овладяване популацията на безстопанствени кучета на територията на Столична община 2012 – 2016г.
2. Възлага на кмета на Столична община да организира изпълнението на Програмата и ежегодно да внася отчет за нейното изпълнение в Българската агенция за безопасност на храните.

Настоящото решение е прието на \_\_\_ заседание на Столичния общински съвет, проведено на \_\_\_\_\_ 200\_\_ г., Протокол № \_\_\_\_\_ от \_\_\_\_\_ 200\_\_ г. и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет

**Председател на  
Столичния общински съвет**

\_\_\_\_\_  
[име, фамилия]

**Юрист от  
администрацията на СО:**

  
\_\_\_\_\_  
[име, фамилия, длъжност]



СТОЛИЧНА ОБЩИНА

## **Програма**

**за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията  
на Столична община 2012 – 2016 г.**

**Проект, март 2012 г.**

**Съдържание:**

**I. Въведение**

**II. Анализ на съществуващото положение**

**III. Цели и задачи на Програмата**

**IV. Методология за изпълнение на задачите**

**V. Мерки по изпълнение на целите**

**VI. Очаквани резултати и индикатори за отчитане на напредъка**

**VII. Дейност на неправителствените организации за защита на животните**

**VIII. План за действие**

## **I. Въведение**

Със Закона за защита на животните (ЗЗЖ) се възлага на общините да разработват програми за овладяване на популацията от безстопанствени кучета. Настоящата програма е изготвена на основание чл. 40, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗЖ и обхваща периода 2012 – 2016 година.

## **II. Анализ на съществуващото положение**

### **1. Данни за популацията:**

През 2009 г. Българската академия на науките извърши преброяване на безстопанствените кучета на територията на Столична община. Изследването показва, че към 01.05.2009 г. броят на безстопанствените кучета е 8 538 .

Изводът, който се налага от извършеното преброяване през 2009 г. е, че в сравнение с предходното през 2007 г., броят на безстопанствените кучета е редуциран с 2 586 кучета или с 23%.

През февруари 2011 г. се проведе преброяване на популацията на безстопанствени кучета, извършено от екипи на ОП “Екоравновесие”, според което броят на безстопанствените кучета е 9 242.

### **2. Причини за наличието на безстопанствени кучета**

#### **2.1. Недостатъчен контрол върху популацията на домашните кучета.**

Популацията на безстопанствените кучета е пряко свързана с увеличаване на броя на домашните кучета и липсата на контрол за тяхното размножаване, както и изоставянето им от страна на собствениците. Кучето достига полова зрялост на 6-8 месечна възраст, ражда 3 пъти годишно средно от 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Подобна е ситуацията и с кучетата, които се отглеждат в индустриалните зони и строителните обекти. Констатирана е недобра информираност на гражданите от ползите от кастрацията на домашните любимци. От възможностите за безплатна кастрация и освобождаване на такса „куче“ на притежателите на кастрирани животни през 2011 г. и 2012 г. са се възползвали приблизително 1200 граждани.

Безотговорното отношение на хората към поколението на техните кучета – домашни любимци, допускане на безконтролно размножаване и изоставяне на кучетата – пазачи по строежите е предпоставка за увеличаването популацията на безстопанствени кучета. С цел регламентиране на правилата за отглеждане и притежаване на домашни любимци и на основание чл. 44, ал. 1 и т. 8, и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл. 178 и чл. 133 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВМД) и Закона за защита на животните, беше подготвена и приета с решение №379/23.06.2011 г. на Столичния общински съвет Наредба за придобиване, притежаване и отглеждане на животни – домашни любимци /кучета и котки/ („Наредбата“).

В изпълнение на Наредбата във всеки от районите беше създадена мобилна група за проверка на регистрацията на домашните кучета, наличие на поставен микрочип и ветеринарномедицински паспорт. Съгласно Закона за ветеринарномедицинската дейност собствениците на кучета, които поставят микрочип на своето куче, са освободени от данък за първата година от неговото поставяне ако кучето не е кастрирано.

Съществуването на безстопанствени кучета в дадено населено място се благоприятства също от осигуряването на хранителен ресурс, вода и подслон. Установени са редица случаи на хранене на безстопанствени животни с необработена храна, включително сурово месо и остатъци, което е допълнителна предпоставка за пренос на заразни болести и агресивно поведение от животните.

Членове на неправителствени организации за защита на животните и отделни граждани създават различни пречки при работата на екипите на ОП „Екоравновесие“, които залавят кучета – укриват кучетата и ги пускат отново на улицата след оттегляне на екипите, създават конфликтни ситуации с екипите по време на залавяне на кучетата, не спазват правилата за влизане и присъствие в приюта за кучета в с. Сеславци и др.

Друга практика е осиновяването на голям брой безстопанствени животни от едно и също лице, което не е в състояние да се грижи за тях в дома си. За сметка на това, същите се изоставят без контрол на улицата и не им се осигуряват необходимите медицински грижи – ваксини, медикаменти и редовни прегледи.

## **2.2. Слабости в дейността на ОП „Екоравновесие“:**

- Недостатъчен брой екипи за залавяне на безстопанствени кучета;
- Недобра квалификация на административния и техническия персонал на ОП „Екоравновесие“;
- Конфликти с неправителствени организации при залавянето на кучета;
- Ограничен капацитет на приютите, лимитиращ броя на заловените кучета. На територията на Столична община функционират следните приюти и кастрационни центрове за безстопанствени кучета:
  1. Приют в с. Сеславци с капацитет 200 броя кучета, стопанисван от ОП „Екоравновесие“;
  2. Приют в с. Горни Богров с капацитет 500 броя кучета, стопанисва от „Animal Rescue Sofia“;
  3. Приют в район „Слатина“ с капацитет 100 броя кучета, стопанисван от „Tierhilfe sudden“;
  4. Приют в район „Лозенец“ с капацитет 200 кучета, стопанисван от „Германо-българска помощ за животните“.
  5. Кастрационен център в район „Студентски“, стопанисван от „Tierhilfe sudden“;
  6. Кастрационен център в район „Илинден“, стопанисва от „Българско дружество за защита на животните“

## **2.3. Липса на единна национална информационна система за домашните кучета и безстопанствените техни собственици на територията на страната.**

Резултатите от регистрацията на домашните любимци в столицата показва, че ветеринарните клиники и кабинети не изпълняват изискването на чл. 174, ал. 4 от ЗВМД, който ги задължава да регистрират животните в информационната система на Министерството на земеделието и храните (МЗХ) и да предоставят ежемесечно информацията на общината по местонахождение на клиниката или кабинета. Това възпрепятства проследяването на ситуацията и набавянето на коректна и актуална информация за броя и състоянието на животните. Не е налице възможност да се оцени доколко ефективни са действията на отделните общини по кастрацията и намаляването на популациите от бездомни кучета на тяхна територия.

Наличието на актуална и вярна информация за броя на домашните и безстопанствените кучета, както на територията на Столична община, така и на територията на цялата страна позволява правилното планиране на ресурсите за преодоляване на проблема.

#### **2.4. Нормативната уредба:**

- спазването на изискванията на нормативната уредба при изграждане на нови приюти за безстопанствени кучета изисква значителни инвестиции от страна на общините;
- съществуващата законова регламентация не позволява да се формира национална политика и цел за постигане, въз основа на взаимосвързани общински програми и проекти, които да допринесет за решаване на проблема в цялост;
- липсва законово уреден механизъм за контрол на национално ниво върху изпълнението на общинските програми за намаляване на популациите на безстопанствени кучета, както и система за отчитане на резултатите от приложените мерки;
- няма ясни гаранции за добра координация в действията на БАБХ, общините и неправителствените организации за защита на животните и др.

### **III. Проблеми, свързани с безстопанствените кучета**

#### **1. Риск за хората**

Безстопанствените кучета създават риск от ухапване и могат да бъдат преносители на болести, опасни за човека – бяс, ехинококоза (кучешка тения), бруцелоза, микроспория, демодекоза и др.

Създава се дискомфорт на гражданите като шум, замърсяване на градската среда и възможност за възникване на пътно-транспортни произшествия.

#### **2. Риск за безстопанствените кучета**

Тежкото положение на безстопанствените кучета травмира хората, които обичат животните. Кучетата страдат от различни болести, глад и студ. Много от безстопанствените кучета са обект на посегателство и тормоз от страна на гражданите.

Данните на Министерство на здравеопазването показват, че процента на заразени от ехинококоза (кучешка тения) в Република България е четири пъти по-висок в сравнение с останалите страни от Европейския съюз. Тези данни налагат предприемането на спешни мерки за решаване на проблема с безстопанствените кучета.

### **IV. Цели на програмата**

1. Контрол върху размножаването на безстопанствените кучета.
2. Намаляване на популацията на безстопанствени кучета до края на 2014 г. с 50%, а до края на 2016 г. – с 95%.<sup>1</sup>
3. Установяване на устойчиви практики за осиновяване на безстопанствени животни и повишаване информираността и културата на отглеждане на кучета – домашни любимци.

### **V. Методи за решаване на проблема с безстопанствените кучета:**

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане по места на не агресивни и здрави безстопанствени кучета.
2. Евтаназия на неизлечимо болни и агресивни безстопанствени кучета.

3. Осиновяване на безстопанствени кучета.
4. Провеждане на информационни и образователни програми за гражданите и служителите на Столична община.
5. Контрол върху отглеждането на домашни кучета.

## VI. Мерки по изпълнение на целите

### 1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка на обработените безстопанствени кучета.

1.1. Увеличаване на кастрациите на безстопанствени кучета чрез сключване на договори от кметовете на райони с ветеринарни клиники и амбулатории;

1.1.1. Манипулациите могат да се извършват:

а) във ветеринарните клиники и амбулатории - I-ва или II-ра категория, съгласно Наредба № 42 на МЗХ, със съдействието на районните кметове и граждани и ред и правила, утвърдени от кмета на Столична община;

б) в приюти и кастрационни центрове на територията на Столична община;

1.1.2. Ветеринарни клиники и амбулатории, в които ще се извършва кастрация на безстопанствени животни следва да са предварително одобрени от БАБХ.

1.1.3. Кметовете на райони могат да организират екипи, които да извършват залавяне и транспортиране на безстопанствени кучета в специално обозначени и оборудвани транспортни средства /чл.42, ал.2 от ЗЗЖ/ до ветеринарните клиники, амбулатории, кастрационни центрове и приюти и връщането им обратно по места на залавяне, след проведена процедура по ЗОП. Членовете на екипите да са преминали курс на обучение за хуманно отношение към животните, съгласно изискванията на чл. 42, ал. 3 от ЗЗЖ.

1. Целите по т.2 са изпълними при осигуряване на нормативна възможност за изпълнение на всички мерки в Програмата

1.1.4. Кметовете на райони, съвместно с ОДБХ – София или БАБХ да осъществяват контрол върху приютите, кастрационните центрове, клиниките и амбулаториите на територията на Столична община, с които имат сключени договори за кастрация на безстопанствени кучета.

1.2. Увеличаване екипите по залавяне към ОП „Екоравновесие” на минимум 10 броя;

1.3. Сключване на споразумения с неправителствени организации за защита на животните, стопанисващи приюти, кастрационни центрове и притежаващи мобилни клиники за участие в кастрационна програма на Столична община, с договорени конкретни ангажименти по отношение месечния брой обработени безстопанствени кучета и кучета – домашни любимци.

1.4. Осъществяване на целенасочени кастрационни кампании в “рискови” райони – периферните столични райони, районите с преобладаващо ромско население, промишлените и складовите зони на града.

1.5. Закупуване на мобилни клиники за кастрации на кучета – домашни любимци и безстопанствени кучета, стартиране на целенасочени и системни кастрационни кампании по квартали и райони, по предварително утвърдени графици.

1.6. Създаване на електронна база данни за обработените безстопанствени кучета, в която се вписва номера на поставения микрочип, съдържащ информация за датата и мястото на обработка, ветеринарния лекар извършил манипулациите. В базата данни фигурира мястото, на което е върнато кучето. Създаване на механизъм за обмен на информация между електронните регистри и местните данъчни служби.

1.7. Изграждане на нови приюти и кастрационни центрове.

1.8. На всяко обработено безстопанствено куче се поставя микрочип и се извършва V - образно копиране на ухото.

1.9. За обработените безстопанствени кучета ветеринарните клиники, амбулатории, приюти и кастрационни центрове изготвят регистър, в който се вписват данните за обработените кучета (място на залавяне, лице, заловило кучето, номер на поставения нашийник, номер на микрочипа, извършени манипулации, лице, ветеринарен лекар извършил манипулациите, място на обработване, адрес на връщане на кучето).

## **2. Евтаназия на неизлечимо болни и агресивни безстопанствени кучета.**

2.1. На видимо агресивни безстопанствени кучета и/или на агресивни глутници, чисто агресивно поведение представлява опасност за живота и здравето на хората и животните, съгласно чл. 179, ал. 3, т. 4 от ЗВМД и чл. 45, т. 8 от ЗЗЖ.

2.2. На неизлечимо болни животни, съгласно чл. 179, ал. 3, т. 1 от ЗВМД и чл. 45, т. 8 от ЗЗЖ.

## **3. Осиновяване на безстопанствени кучета.**

3.1. Всеки приют разработва правила за информиране на гражданите за животните, които се предлагат за осиновяване, съгласно чл. 41, ал. 6 от ЗЗЖ;

3.2. Кучетата, настанени в приют, след обработването им, се предоставят за осиновяване и отглеждане безвъзмездно на гражданите, като ги регистрират по чл. 174 от ЗВМД, изискванията на чл. 4 от Наредба за придобиване, притежаване и отглеждане на животни-домашни любимци на територията на Столична община е длъжен да подsigури площ за отглеждане, посочена в чл. 34, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗЖ, както следва:

- малки породи до 10 кг – 6 кв.м;
- средни породи до 25 кг – мин. 8 кв.м;
- големи породи над 25 кг – мин.10 кв.м.

Площта по трите позиции се изчислява като обща с хората, живеещи в жилището.

3.3. Осиновяването на безстопанствено куче от приют се извършва, чрез подадена писмена молба до управителя на приюта, подписване на декларация за осиновяване, декларация по чл. 34 от ЗЗЖ, за отглеждане на кучето и осигуряване на задължителна площ, съгласно 3.2.

3.4. Едно физическо или юридическо лице да може да осинови не повече от две безстопанствени кучета.

3.5. Осиновените безстопанствени кучета се отглеждат при спазване на изискванията на Наредбата за придобиване, притежаване и отглеждане на животни-домашни любимци на територията на Столична община и не могат да бъдат отглеждани извън границите на дома на своя собственик.

3.6. Ежемесечно управителят на приюта, в който има осиновени кучета изпраща информация до кмета на района с копие от документацията за тях.

3.7. Мобилната група от съответния район, осъществява проверки на осиновените безстопанствени кучета. При установяване, че за осиновеното безстопанствено куче собственикът не е изпълнил разпореденията по т. 3.2, 3.3, 3.4 и 3.5 от Програмата, мобилната група има право, със съдействието на управителя на приюта, да прибере кучето обратно в приюта и да го предостави отново за осиновяване.

#### **4. Провеждане на образователно – информационни кампании и осиновителни кампании**

4.1. Провеждане на образователни кампании по училища и детски градини;

4.2. Създаване на електронен портал, обединяващ информация, относно законодателство, центрове, организации и служби, предлагащи услуги, свързани с безстопанствените кучета и кучета - домашни любимци.

4.3. Обучение на служителите от ОП „Екоравновесие” и обмяна на опит и добри практики.

#### **5. Контрол върху отглеждането на домашни кучета.**

5.1. Кметовете на райони сформират мобилни групи за проверка на редовността на собствениците на кучета – домашни любимци, съгласно Наредбата за притежаване и отглеждане на домашни любимци.

5.2. Кметовете на райони изготвят регистър на декларираните в районните данъчни служби кучета – домашни любимци, като до 30-то число на всеки месец подават информация до ресорният заместник кмет за броя регистрирани домашни кучета.

#### **6. Предприемане на действия (подготовка на предложения) за промяна на законодателството на Република България, касаещо безстопанствените кучета.**

Създаване на междуведомствена работна група за изготвянето извършване на анализ на действащото българско и европейско законодателство, регламентиращо обществените отношения по защита на животните и осъществяването, управлението и контрола на ветеринарномедицинската дейност.

#### **7. Подобряване дейността на ОП „Екоравновесие“.**

7.1. Увеличаване броя на екипите за залавяне на безстопанствени кучета.

7.2. Повишаване на квалификацията на административния и техническия персонал на ОП „Екоравновесие“.

7.3. Предприемане на мерки за минимизиране на конфликтите с представители на някои неправителствени организации и граждани при залавянето на кучетата.

7.4. Подобряване на координацията в действията на ОП „Екоравновесие“ с приютите за безстопанствени кучета, предвид ограничения капацитет на съществуващите приюти.

## **VI. Очаквани резултати и индикатори за отчитане на напредъка при изпълнение на целите.**

### **1. Резултати от изпълнение на задачите за постигане на целите:**

- Повишаване безопасността на селищната среда;
- Намаляване на популацията на безстопанствени кучета;

### **2. Индикатори за отчитане на изпълнението:**

- Брой безстопанствени кучета;
- Брой на регистрираните кучета – домашни любимци;
- Брой на кастрираните кучета – домашни любимци;
- Брой кастрирани безстопанствени кучета;
- Брой евтаназирани безстопанствени кучета;
- Брой на осиновените кучета в края на всяка година;
- Брой на екипите за лов на кучета;
- Брой сключен споразумения с неправителствени организации за защита на животните, стопанисващи приюти, кастрационни центрове и притежаващи мобилни клиники за участие в кастрационна програма на Столична община, с договорени конкретни ангажименти по отношение месечния брой обработени безстопанствени кучета и кучета – домашни любимци;
- Брой мобилни клиники за кастрации на кучета;
- Брой на изградените нови приюти и кастрационни центрове;
- Създаден електронен портал, обединяващ информация, относно законодателство, центрове, организации и служби, предлагащи услуги, свързани с безстопанствените кучета и кучета - домашни любимци;
- Брой проведени образователни кампании по училища и детски градини;
- Брой мобилни групи за проверка на редовността на собствениците на кучета – домашни любимци.

## **VII. Дейност на неправителствени организации за защита на животните**

1. Организациите за защита на животните, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, с предмет на дейност съответстващ с целите на Програмата, могат да изграждат за собствена сметка приюти, на терени общинска собственост отговарящи на нормативните изисквания.

2. Организации, които имат стационарни или мобилни амбулатории, стопанисват приюти или кастрационни центрове могат да кандидатстват, съгласно чл. 40, ал. 4 от ЗЗЖ за участие в Програмата и да сключат със Столична община договор за изпълнение на Програмата;
3. В срок от един месец, след влизане в сила на настоящата Програма неправителствените организации за защита на животните, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, с предмет на дейност съответстващ с целите на Програмата, и които желаят да вземат участие в нейното изпълнение заявяват интерес в Столична община за ресурса, който притежават (ветеринарни лекари, подвижни или стационарни амбулатории) и дейностите, в които могат да участват по т. 4, съобразно този ресурс.
4. Представителите на неправителствените организации могат да участват в следните дейности:
  - 4.1. Организацията за защита на животните имат право да реваксинират срещу бяс и обезпаразитяват на всеки 3 месеца безстопанствените кучета. При поява на заболяване или възникване на инцидент от същите, организацията, под чието наблюдение са тези кучета поема отговорността и разходите за ветеринарномедицинско обслужване;
  - 4.2. Подпомагат Столична община за изпълнение на ежегодните информационни и образователни кампании за дейностите по Програмата;
  - 4.3. Организируют и провеждат осиновителни кампании;
  - 4.4. Организацията за защита на животните, сключили договор/споразумение със Столична община за стопанисване на приют за безстопанствени кучета или кастрационния център подават ежемесечно справка до Столична община за броя кастрирани кучета в приюта.
  - 4.5. Организацията за защита на животните, сключили договор/споразумение със Столична община за стопанисване на приют за безстопанствени кучета или кастрационния център подават ежемесечно справка до съответната районна администрация и за осиновените кучета и техните собственици.